

investigated to improve staff performance indicators of business innovation. The levels of motivation and the role of leader in each of them were determined.

Шевчук Н. А.

НТУУ «КПІ»

Демчук Ю.М.

студентка факультету менеджменту та маркетингу

РЕЗЕРВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті розкрито взаємозв'язок інноваційної і виробничої діяльності підприємства, що дозволило розкрити сутність інновацій, зміст, роль та місце інноваційної діяльності у внутрішньофірмовому процесі відтворення. Та було доведено, що підвищення ефективності інноваційної діяльності забезпечить економічну стійкість підприємства.

Ключові слова: інновація, резерви, ефективність, інноваційна діяльність.

Вступ. Актуальність теми полягає в тому що в умовах ринкової економіки функціонування і розвиток промислових підприємств значною мірою обумовлені ефективною роботою їх інноваційного механізму, а також ефективністю реалізованих нововведень. Аналіз господарчої практики свідчить про те, що значення інноваційної діяльності для промислових підприємств у сучасних умовах постійно збільшується. Між тим статистичні дані останніх років підтверджують той факт, що промислові підприємства відчувають серйозну кризу в інноваційній сфері і, якщо не вживати активних заходів з її подолання, як з боку держави, так і з боку керівництва промислових підприємств, негативні наслідки стануть загрозою в найближчому майбутньому [2].

Результати наукових досліджень інноваційної діяльності промислових підприємств знайшли своє відображення в численних наукових публікаціях вітчизняних і зарубіжних учених-економістів: А.Г.Аганбегяна, А.Н.Алілова, А.І.Амоші, А.І.Анчишкіна, Л.С.Бляхмана Д.М. Гвішіані, В.Г.Герасимчука, Н.П.Гончарової, В.М.Гриньової, І.І.Дахно, В.Т.Долгова, В.В.Дорофієнко Р.Друкера, П.М.Завліна, М.М.Іванова, С.Д.Ільєнкової, С.М.Ілляшенко, Д.І.Кокуріна П.А.Орлова, П.Г.Перерви та інші.

Разом з тим слід відзначити недостатню розробку напрямку наукових досліджень, пов'язаних з виявленням і використанням резервів інноваційної діяльності, які б забезпечували підвищення її ефективності. Існуючі на сьогодні підходи до вирішення зазначеної вище проблеми, як правило, носять різноспрямований характер і являють собою рекомендації щодо розв'язання окремих питань, пов'язаних з ефективністю інноваційної діяльності.

Постановка задачі. Метою дослідження є теоретичне обґрунтування і розробка методичних положень, націлених на інтенсифікацію інноваційних процесів у промисловому виробництві України. Реалізація зазначеної мети обумовила розв'язання таких задач:

- удосконалення понятійного апарату, що використовується при вивченні проблем інноваційної діяльності промислових підприємств;
- визначення сутності і місця резервів підвищення ефективності інноваційної діяльності, дослідження основних підходів до їх класифікації;
- розробка методики виявлення та кількісної оцінки резервів підвищення ефективності інноваційної діяльності.

Результати дослідження. Визначаючи зміст поняття «інновація», слід виходити з того, що, з одного боку, її метою є задоволення суспільної потреби, а з другого, вона є засобом отримання певного економічного ефекту. Отже, інновація – це нововведення, впроваджене в діяльність промислового підприємства з метою отримання економічного ефекту, на основі задоволення певної суспільної потреби [3].

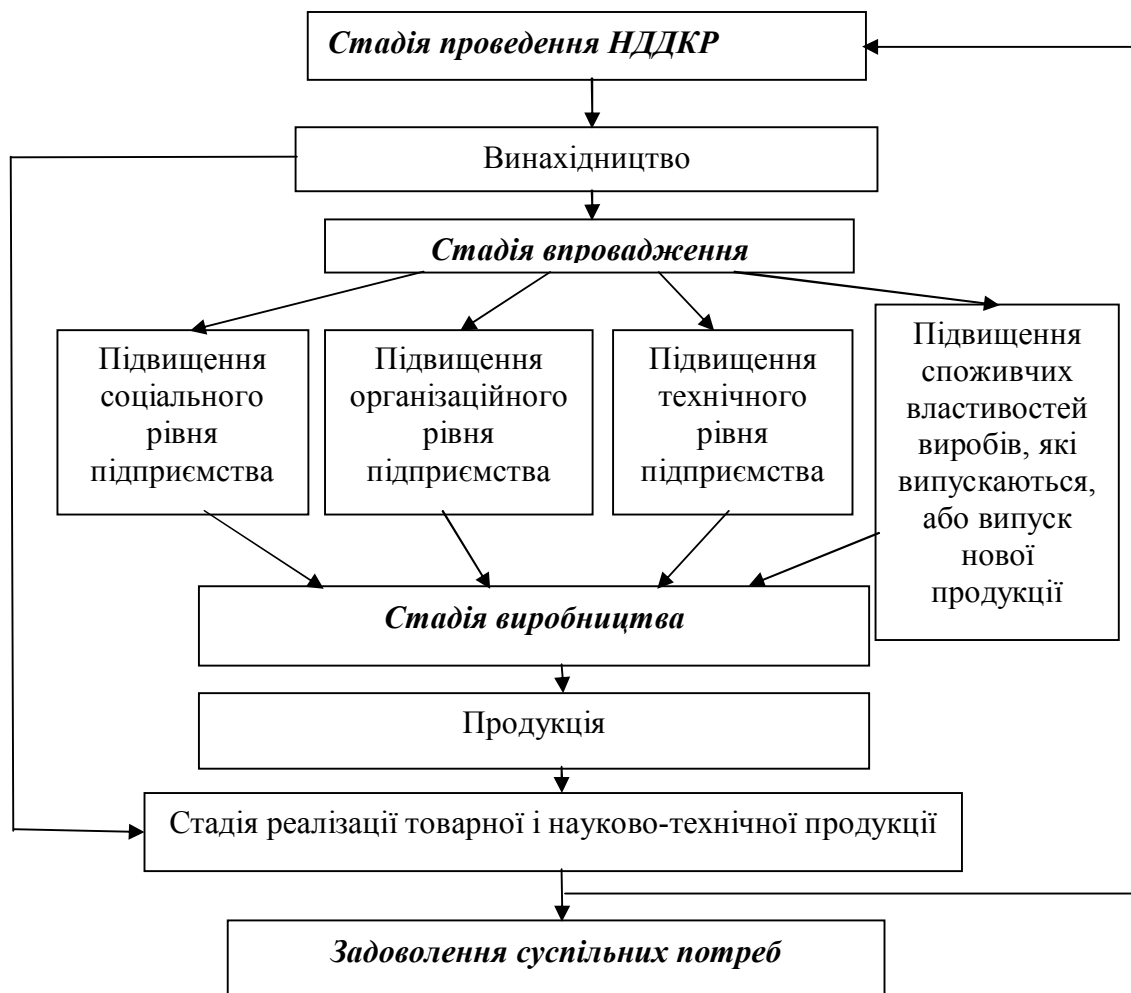

Рис. 1. Місце інноваційної діяльності у відтворюючому процесі підприємства

Інновація є результатом інноваційного процесу, під яким розуміється сукупність трудових процесів з розробки, впровадження і практичного використання нововведень у діяльності промислових підприємств.

Вивчення взаємозв'язку інноваційної і виробничої діяльності підприємства розкриває сутність і типи інновацій, зміст, роль та місце інноваційної діяльності у внутрішньофірмовому процесі відтворення.

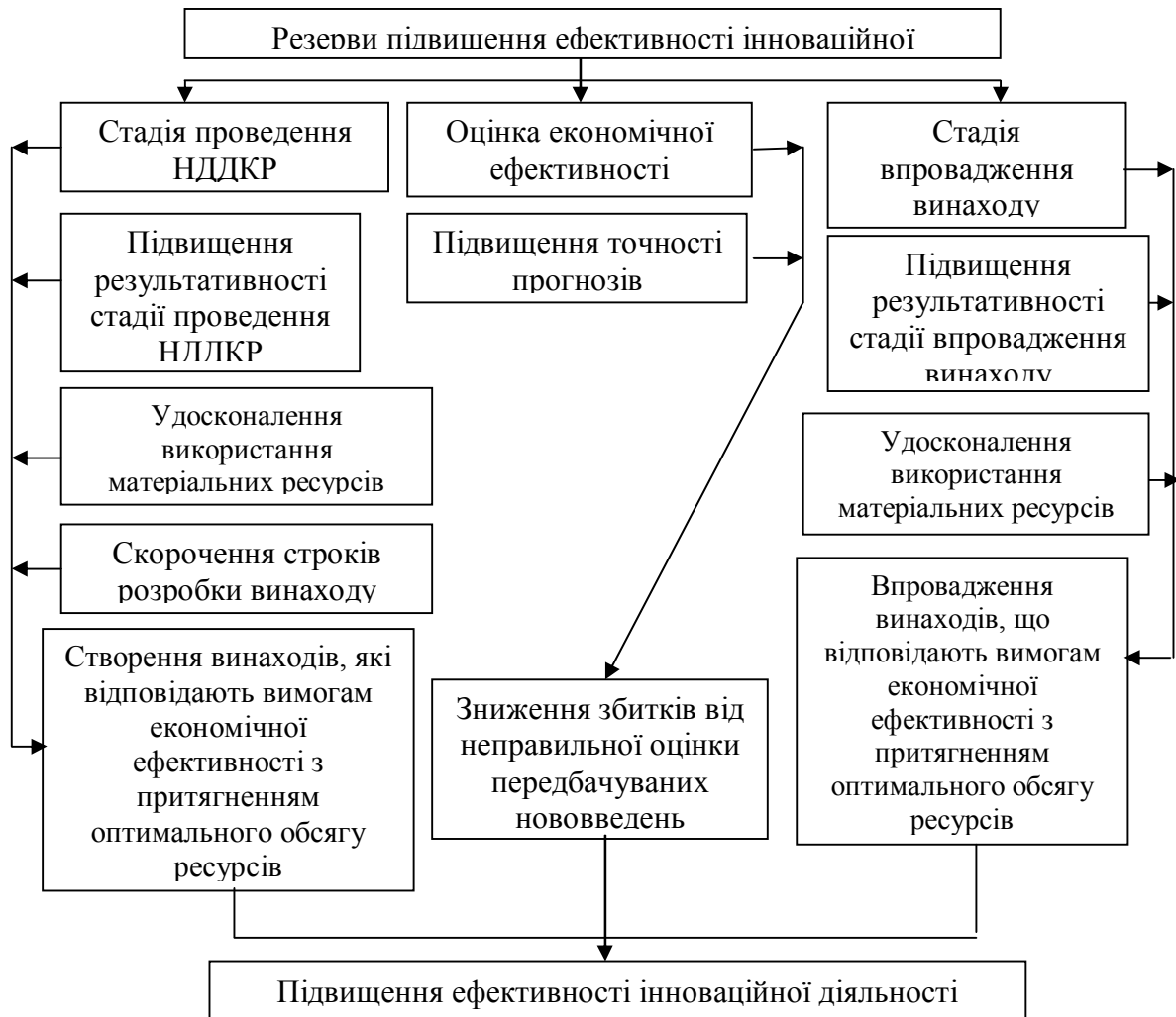

Рис. 2. Класифікація резервів підвищення ефективності інноваційної діяльності

Під резервами підвищення ефективності інноваційної діяльності слід розуміти існуючі можливості проведення цієї діяльності більш економічними методами.

Виявлення резервів підвищення ефективності інноваційної діяльності неможливе без наявності певного способу визначення рівня економічності цієї діяльності. Визначення цього рівня почали зі з'ясування того, що інноваційний процес являє собою сукупність стадій, з яких найбільш важливими є: проведення НДДКР; оцінка економічної ефективності інноваційних проектів; впровадження інновацій[5].

Виявлення резервів підвищення ефективності інноваційної діяльності неможливе без наявності певного способу визначення рівня економічності цієї діяльності. Визначення цього рівня почали зі з'ясування того, що інноваційний процес являє собою сукупність стадій, з яких найбільш важливими є: проведення НДДКР; оцінка економічної ефективності інноваційних проектів; впровадження інновацій [2].

Джерела утворення резервів підвищення ефективності інноваційної діяльності з'являються постійно на усіх стадіях інноваційного процесу, змінюючи співвідношення між обсягом витрат та тривалістю цих стадій.

З метою виявлення резервів проводиться аналіз наступних основних елементів:

- резерви в здійсненні інновацій;
- резерви у визначенні ефективності інновацій;
- резерви впровадження інновацій;
- резерви в поширенні інноваційної продукції;
- резерви в ринковій конкуренції.

Систематична робота з пошуку реалізації резервів неможлива без відповідної їх класифікації. У зв'язку з цим запропонована класифікація резервів за стадіями інноваційного процесу [1].

Для формування оптимальної програми використання інновацій пропонується їх ранжирування за ступенем ефективності (E):

$$E = \frac{\Pi \cdot \text{Ц} \cdot \text{T}}{3} \cdot \text{P},$$

де Π – щорічний обсяг продаж нового виробу, шт.; Ц – продажна ціна виробу, грн.; T – життєвий цикл виробу, роки; 3 – сумарні поточні витрати протягом життєвого циклу виробу; P – ймовірність успіху.

Оптимальним планом впровадження буде той, що складається з інновацій, які мають найбільші значення їх ефективності [4].

Висновки. Вирішальною умовою розвитку й стабільності підприємств є ефективність їх інноваційної діяльності. При цьому результативність інноваційної діяльності прямо залежить від того, наскільки точно проведено оцінку ефективності інновацій, наскільки адекватно визначено її резерви.

Перелік посилань

1. Матросова В.А. Обоснование резервов повышения эффективности инновационной деятельности // Вестн. Харьк. политехн. ун-та. Технический прогресс и эффективность производства: Материалы научно-практической конференции «Исследования и оптимизация экономических процессов», 13-15 декабря 2000 г. – Харьков, 2000. – Вып. 122. - Ч.1. – С. 227-228.

2. Перерва П.Г., Матросова В.А. Методика выявления факторов и резервов повышения эффективности инновационной деятельности промышленных предприятий // Вісник Харківського Університету. - Харьков, 2001. - № 506. – С. 200-202.

3. Матросова В.А. Экономическая оценка эффективности инвестиций // Вестн. Харьк. политехн. ун-та. Технический прогресс и эффективность производства. – № 26. – Харьков: ХГПУ, 1998. – Вып. 20. – С.9-12.

4. Матросова В.А. Анализ и развитие понятийного аппарата инновационной деятельности // Вестн. Харьк. политехн. ун-та. Технический прогресс и эффективность производства. – Харьков: ХГПУ, 1999. – Вып. 90. – С. 58-61.

5. Матросова В.А. Методические основы оценки эффективности инновационной деятельности // Вестник Национального технического университета «ХПИ». Технический прогресс и эффективность производства. Харьков, 2002. – Вып. 8-1. – С. 110–112.

The article explores the relationship of innovation and production business that has revealed the essence of innovation, content, role and place of innovation in the in the process of reproduction. But it was proved that the efficiency of innovation activity will provide economic stability of the company.
